

Garderen

*Darpsproat
uut Garder*

Voorwoord

Het is alweer half februari als ik dit stukje schrijf. De zon schijnt volop en de tuin staat al vol bloemen. Narcissen, krokussen en sneeuwkllokjes zorgen voor een kleurig tapijt. Een rondje door de tuin is zeer de moeite waard om al dat moois rustig te bekijken!

Ook al valt het niet altijd mee om voldoende interessante onderwerpen te vinden, de redactie hoopt dat u ook de inhoud van deze uitgave weer de moeite waard vindt om te lezen. Er gebeurt natuurlijk van alles in ons dorp maar je moet de juiste dingen ook maar naar voren kunnen halen... en dat is soms best moeilijk!

In ieder geval heeft de wegbeheerder naar het bestuur van Plaatselijk Belang geluisterd en is de verkeerssituatie bij het sportpark "De Westeneng" aanzienlijk verbeterd. Wel jammer dat de snelheid die gereden mag worden te hoog is gebleven, waarom niet een zone van 60 km ingesteld, we zijn er tegenwoordig toch al aan gewend!

We hopen dan ook dat bij deze traan geen extra tranen gaan vloeien...

Er wordt nog steeds gebouwd in ons dorp en dat is een goede zaak. Het geeft werk en het dorp kan worden verfraaid. Toch is dat laatste vaak een sluitpost. Te vaak worden er onder de argumentatie van "verkeersverbetering" bomen en ruimte opgeofferd. Garderen blijft alleen gezellig om in te wonen en te verblijven als het karakter van het dorp een besloten gezelligheid blijft uitstralen. Helaas is dat woordje "karakter" in het verleden te vaak misbruikt om dingen niet door te laten gaan die wij als dorpsbewoners wel graag zouden willen doen of zien. Dat moet anders. Als er een visie wordt ontwikkeld dan moet er eerst eens over het echte karakter van Garderen worden nagedacht. Kleine straatjes en weinig verkeer, dat is

het juiste karakter. Veel is er al verdwenen, vooral de oudere bewoners herkennen dat, maar nog veel is ook te redden. De bouw van het Boerenerf is een goede aanzet die wel rekening hield met dit karakter.

Wij vinden dat oude bomen voorrang moeten krijgen boven verkeer en nieuwe straten moeten kronkelen en bomenrijk zijn.

Het grote probleem van het doorgaande verkeer is onoplosbaar en we moeten daar maar aan wennen. Er is geen enkele wet die automobilisten verbiedt om via Garderen te rijden. Dit geldt zowel voor personenauto's als voor vrachtauto's, hoe groot ze ook zijn. Maar juist daar liggen de problemen!!

Probeer als fietser 's morgens om acht uur of 's middags om vijf uur het dorp maar eens door te komen. Even erg is het voor de voetgangers die ook hun weg nog belemmerd zien door allerlei reclameborden die pontificaal midden op het trottoir worden gezet of fietsen die de doorgang belemmeren. Hoe moet dat als oudere die moeilijk loopt en een rollator of rolstoel nodig heeft om op zijn plek te komen? Die wordt dan gedwongen de weg op te gaan met alle gevaren van dien.

De beste methode om al dat verkeer af te remmen en een andere route te laten kiezen is de benodigde tijd om het dorp door te komen. Dus niet onze straten verder "verbeteren" voor het doorgaande verkeer, in tegendeel, hoe meer hindernissen hoe beter! Maak de dorpsstraten maar smaller ten gunste van de zo broodnodige parkeerruimte. Misschien dat ons centrum, dat bij tijden meer op een verkeerscircuit lijkt dan op een gezellig dorp, er weer wat vriendelijker gaat uitzien. We kunnen in ieder geval ons eens zo mooie dorp wat leefbaarder maken. Een dorp waar het voor de Garderenen zélf ook aangenaam vertoeven is!

HvdB-R

PLAATSELIJK BELANG NIEUWS

We starten met een Dorps- en Omgevingsvisie

Al eerder is in een onderzoek door de gemeente aangetoond dat er in Garderen de komende 10 tot 15 jaar een uitbreiding moet komen van 10 tot 15 woningen per jaar om de leefbaarheid in ons dorp vast te houden.

Om deze woningen te ontwikkelen zijn meer locaties nodig dan dat er nu voorhanden zijn. Om tot een gedegen aanpak te komen, die ook zorg draagt voor een concrete invulling, gaan we als Garderenen samen met de gemeente en provincie aan de slag om tot een Dorps- en Omgevingsvisie te komen.

Dit betreft onder andere een woonvisie 2018-2022 met een doorkijk naar 2025.

Onderwerpen zijn dan bijvoorbeeld:

- Passende en betaalbare kwaliteit van het wonen.
- Inbreiding en uitbreiding. Ontwikkeling van 10 à 15 woningen per jaar kan niet alleen via inbreiding/herstructurering.
- We moeten ook goed kijken naar de dorpsranden. Welke mogelijkheden liggen hier?
- We willen op uitgekende plekken een nieuw programma voor wonen, natuur, etc.
- Goede beoordeling en benutten van het omliggende landschap.
- Er zal een analyse gemaakt worden voor een toekomstige ruimtelijke structuur.

Andere belangrijke focus- of aandachtspunten zijn natuurlijk ook:

- Voorzieningen en ondernemen
- Sport, cultuur en vrije tijd
- Veiligheid, verkeer en parkeren
- Natuur, landschap en milieu

Ook willen we graag onze inwoners mee laten kijken naar de leefomgeving:

- Garderenen moeten mede-eigenaar van de visie zijn.
- We moeten de maatschappelijke insteek erbij betrekken.

- Niet alleen grondeigenaren maar alle Garderenen moeten er beter van worden!

Bomenkap tegen voertuigen

Bij Plaatselijk Belang zijn er diverse klachten binnengekomen omdat er in opdracht van defensie willekeurig bomen zijn omgezaagd. Deze bomen zijn vervolgens ter plekke op en over de diverse wandelpaden nabij de Paleisweg gedeponeed.

Het betrof een actie van een medewerker van defensie om te voorkomen dat er auto's en crossmotoren op dit terrein zouden rijden. Echter, de ravage was zo groot dat ook voor wandelaars het bos en de hei niet meer bereikbaar waren.

Erg rigoureuus allemaal en zeer willekeurig, jammer.

De verantwoordelijke persoon van defensie was nauwelijks aanspreekbaar, laat staan begripvol.

Wij zijn inmiddels via een ander kanaal in normaal contact met defensie en kunnen hopelijk binnen afzienbare tijd tot een oplossing komen. Hiermee bedoelen we dat het terrein weer normaal bereikbaar wordt voor recreanten en andere wandelaars.

Nieuwbouw Dorps- & Sporthuis

In maart zal de bouw van start gaan van ons nieuwe Dorps- & Sporthuis.

We wachten natuurlijk al lang op dit nieuwe dorpscentrum. Het duurde allemaal langer dan verwacht en binnen Garderen begon al de twijfel op te steken of de plannen wel definitief van de grond zouden komen.

Om het wat zichtbaarder te maken zal er op 9 mei ter plekke een feestelijk moment zijn voor Garderenen, toekomstige gebruikers en andere geïnteresseerden.

Wij hebben er vertrouwen in dat we straks over een prachtige ontmoetingsplek beschikken met meerdere ruimtes die op verschillende manieren te gebruiken zijn.

Nieuwe Dorps- & Sporthuis

TennisGroepGarderen (TGG) breidt haar activiteiten verder uit in 2019

Na een succesvolle start in 2018 (inmiddels meer dan 25 leden) kan er in 2019 “doorgepakt” worden, waarbij de directie van de beide Bilderberg Hotels in Garderen haar banen en horecafaciliteiten hier weer graag voor ter beschikking stelt.

Ook de Garderense schooljeugd is door de initiatiefnemer van TGG enthousiast gemaakt. Inmiddels zijn er een tweetal clinics gegeven onder begeleiding van een KNLTB-tennisleraar.

Vanaf dit jaar worden er ook tennislessen (jeugd en senioren) verzorgd op beide tennisbanen.

Daarnaast ligt het in de bedoeling (zodra er een fysiotherapeut gevonden is) om een beweeg-/tennisprogramma samen te stellen

voor mensen die dit goed kunnen gebruiken, al dan niet op medisch advies.

Dit jaar zal verder in het teken staan van de samenwerking met andere KNLTB-tennisverenigingen in de buurt om zo ook het wedstrijdelement tot zijn recht te laten komen.

Voor meer info /lid worden:
info@tennisgroepgarderen.nl

Laadpalen

De gemeente wil op korte termijn laadpalen plaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen. De plaats die er nu voor uitgezocht is, is nabij de parkeerplaats van de kerk aan de Mazenhofstraat.

Prima initiatief en hopelijk zal er goed gebruik van gemaakt worden.

Riolering

De werkzaamheden aan de Arme Dennen (weg naast bungalowpark Klaverveld) zijn afgerond. Het straatwerk ziet er nu prima uit. Vervolgens zal een deel van de Speulderbosweg opnieuw gasafteerd worden. Ook de

bermen worden netjes afgewerkt. Links en rechts is er wel overlast geweest zoals bijvoorbeeld op een gedeelte van de Dorpsstraat. Wij hebben er vertrouwen in dat er straks een riolering ligt die het overtollige regenwater goed zal afvoeren. Maar daarnaast zullen de Speulderbosweg en Arme Dennen veel beter en veiliger zijn geworden. Wel zeer van belang!

Instagram, Twitter, Website, Facebook van Plaatselijk Belang Garderen

Wil je weten hoe wij de belangen van Garderen onder de aandacht te brengen? Wil je

weten wat we doen als Plaatselijk Belang? Informatie over wegwerkzaamheden in Garderen? Het laatste nieuws uit Garderen? Volg ons!

Via onze Website, Facebook, Twitter en nu ook via Instagram. Hier zullen we regelmatig actueel nieuws en nieuwe informatie plaatsen. Reageren is gemakkelijk via deze sociale media-kanalen.

Laat een berichtje achter, stel een vraag of laat ons weten wat je leuk vindt. Blijf op de hoogte en volg ons via Sociale Media.

[Bestuur Plaatselijk Belang Garderen](#)

DE BEWONERS VAN BOESCHOTEN (DEEL 2)

Na in de vorige Darsproat het leengoed Boeschoten vanuit de leenregisters te hebben bekeken gaan we nu naar andere bronnen waar Boeschoten ook in wordt vermeld.

Voor de eerste vermelding gaan we een enorm lange tijd terug, zelfs naar de 13^e eeuw! Dit betekent dat Boeschoten toen al bestond!! Waarschijnlijk zelfs al honderden jaren eerder...

Hieronder volgen de jaren (dik gedrukt) en de namen waarin de bezitters worden vermeld. Tussen aanhalingstekens staat de bron waarin dit is gevonden.

1246 wordt Heiwano de Boscoten vermeld. (Sloet Oorkonden boek).

1335-1336 Arnoldus boeschaten (Hert Arch inv. 383 fol 46)

1340-1341 Woutero de boscoten (Hert Arch inv 652 fol 27vso Gherderen)

1407 en **1411** Arnt van Boeschoten heeft zijn tyns niet betaald en hij wordt gemaand. (Hert Arch 85 niet-betaalde tyns)

1422 Derch van boeschaten

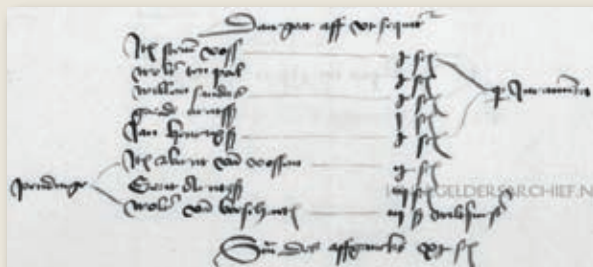
(Gerichts signaten fol 84 Garderen)

1425 Jan van boschoten (Ger sign fol 66 Garderen)

1447 Nyerkerck Bertolt van buerschaten (idem)

1463 It Gader van boeschoten (Schildschatting)

1492 Wolter van boeschaten (Hert.Arch inv 995c Garderen)

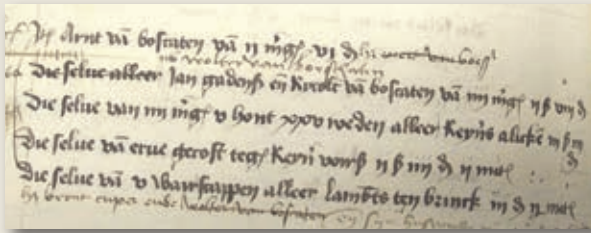
In bovenstaande rekening staat Wolter van Boeschaeten, wilturster. Hij wordt met enkele anderen "gepeind", dat wil zeggen dat hij een

boete moet betalen omdat ook hij de tyns niet heeft betaald. Hij is trouwens ook de eerst vermelde bewoner op Boeschoten die in de Leenregisters wordt vermeld en dat al in 1326!

1493

Ede Llubbert van boeschaten
Putten Bye van boeschaten
(Schildschatting)

Voor wat extra en uitgebreidere informatie moeten we echter naar de Tynsboeken! Hieronder zie je een voorbeeld uit Tynsboek 101 (1467-1485) te vinden in het Archief van de Gelderse Rekenkamer.

Transcriptie van deze tekst:

*Item Aernt van boeschaten van II mergen
Item Jan gadens ende Rycolt van boeschaten
van IIII mergen
die selve van IIII mergen V hont XXV roeden
alleer Reyners alicken
die selve van erve gecoft tegen Reyner voirsch
die selve van V wairfchappen alleer lambertz
ten brinck*

Dit erf Boeschoten ligt in Garderbroek aan de Houtbeek. De oorspronkelijke eigenaar was Arnt van Boscaten, opgevolgd door Evert (Wolters) van Boeschoten. Medebezitters zijn Jan gadens (van Boeschoten) en Rycolt van Boscaten. Gezamenlijk zijn ze eigenaar van nog vier morgen, vijf hont en 25 roeden die ze ooit kochten van Reyner Alicken, een erf dat nu in bezit is bij Wolter van Boeschaten. Verder hebben ze samen nog een erf van Reyner Alicken gekocht. Tenslotte bezitten ze nog vijf waarschappen (aandelen) in de maalschap gekocht van Lambert ten Brinck (burgemeester in Harderwijk), nu in bezit bij Bernt Cuper en Wolter van Boscaten en (dit is later bijge-

schreven) zijn huisvrouw, waarbij de naam "Wolter van Boscaten" alweer is doorgeestreept.

In een daarop volgend Tynsboek bijna honderd jaar later (103 van 1530-1555), op fol. 143 staat precies hetzelfde vermeld, kennelijk was niet bekend wat er intussen is gebeurd met het erf. Dit vond trouwens wel vaker plaats, het goed bleef dan gewoon in bezit bij de hele familie!

Bovenstaande percelen bouw- en weiland lagen langs de Houtbeek, die ten noordoosten van Stroe begint in de hei. Het erf ligt op de grens van het Stroeschebroek en het Garderbroek. In 1728 zijn deze percelen met de daarop staande betimmeringen afgesplitst van het genoemde deel van het wildforstergoed Boeschoten en tot een zelfstandig leengoed gemaakt.

Het erf werd als volgt (hier verkort) omschreven:

*"1.een mergen saeylands met den hof en de grond van het huisje van Reyer Brants en het regt van twee beesten te mogen weiden in het weyland 'de Maeten' afgespleten van het halve Boeschoten, waarvan de wederhelft toebehoort Mechtelt Hartgers van Boeschoten. Op 15 julij 1699 werd dit door Andreas Feyth en Margareta Hoolwerff, egteluyden, opgedragen aan Wouter Everts en Jacobje Gerrits, wier kinderen daarmee beleend werden in 1728, met name Evert, Gerrit, Jan, Derkjen, Aeltjen en de onmondige Hendrikje.
2. een perceel weyland, de Mate genaemt, in 1719 door Johan Bernhard Feyt opgedragen aan Wouter Everts en Jacobje Gerrits, egteluyden".*

Dezelfde dag waarop de kinderen van Wouter Evertsen en Jacobje Gerrits werden beleend, verkopen zij dit 'bijzonder leen' alweer aan Frank Derxen en Geertje Peters. Kennelijk fungeerden ze alleen als tussenpersonen!

In 1674 laat deze Frank Derxen, die hertrouwd is met Jannetje Goosens, een magescheid

(soort testament) registreren dat opgemaakt werd tussen hem en de erfgenamen van zijn eerste vrouw. Idem nog een op 31 maart 1764 tussen hem en zijn tweede vrouw. Blijkbaar heeft hij bij haar geen kinderen gehad, want na hun dood wordt op 1 nov. 1766 ene Jan Petersen beleend. Na diens dood geeft men het in leen aan zijn broer Jan Jansen waarbij het goed verpacht is aan Willem Theunissen. De koper woonde in de kamer van de boerderij.

In het Notarieel archief Barneveld lezen we: NA. Blvd dl.109 nr.229 10 nov. 1820

- Gerrit Aalten van de Top weduwnaar van Hendrikje Jans die indertijd het goed Boeschoten in Garderbroek van haar ouders erfde,
- Gijsbert Jansen van Holdijk en Jantje Gerrits van de Top en
- Jan en Eesje Gerrits van de Top, de laatste kinderen van Gerrit Aalten van de Top en dus mede-erfgenaam van hun moeder Hendrikje Jans, verkopen het genoemde goed en transporteren het aan Hendrik Aalten van de Pol en zijn huisvrouw voor f.440. Het goed bestaat uit huis nr.51, hof, schuur, berg en varkensschot met 2 morgen 76 roeden bouwland en wordt belend met west Peter Schreuder (Klein Bunt ?) zuid Cornelis Hessesen, Jan Teunissen van Essen en Peter Everts Pater, noord de Beek en oost het Stroesche Broek.

Tot zover de boerderij Boeschoten in Garderbroek.

Een erf in Speuld

Bij de Herengoederen wordt vermeld dat de Van Boeschotens ook nog een boerderij hadden in Speuld, (Hg nr. 240).

In 1624 koopt Egbert Wolters van Boeschoten van Evert Gerrits van Speulde de helft van zijn herengoed. Egbert is voor de tweede maal getrouwd, zijn vrouw heet Hermken Hermans. Hun kinderen heten Gijsbert, Herman, Otto Thoenis en Wolter. Een dochter heet Niesken en is getrouwd met Cornelis van Doorn. Een andere dochter heet Gerritgen en is getrouwd

met Huijbert Reijners (HG 136, Hoef op Meerfeld). Gijsbert erft het halve goed.

Een zoon uit het eerste huwelijk, waarschijnlijk Hartger, erft Boeschoten.

In de Collectie Bouwheer vinden we een goed voorbeeld van de opvolging in de familie Van Boeschoten (gekopieerd uit het Tynsboek Barneveld 1747-1791)

Aert Gerritsen te Garderen

Item Evert Gerritsen van Speulde,

Voorheen Gerrit Everts van Boeschoten cum suis quondam Gerrit Wolters Boeschoten

Item in 1545 heeft Sander Bentinck aan Evert Wolters van Boeschoten geleend een stuck heetlantsch gelegen achter de pastorije tot Garderen op den wech nae Harderwijck bij St.Anthonis hoffstede".

Gaan we weer verder met **Groot Boeschoten**:

In het Oud-rechterlijk ArchiefVeluwe lezen we in inv 0203, boek 846, Garderbroek, fol 93, 93°, dd. 03-03-1744 dat "Geertje Egberts een testament maakt en verklaart over te geven aan Willemtje Jacobsen Schuurman weduwe van Gerrit Egbers en haar erven het Leen-Wiltfuster goed Boeschoten".

In 1751 erft Evert Gerrits (van Essen) Groot Boeschoten van zijn moeder Willemtje Jacobs Schuurman.

Evert Gerrits, ged. Garderen 28 sept. 1704, trouwt ca. 1756 met Jantje Cornelissen.

Hun kinderen zijn

1. Maartje Evers, tr. Gerrit Willemsen.
2. Willempje Evers, ged. Garderen 16 okt. 1757, ovl. Voorthuizen 10 okt. 1783, tr. Otterlo 1 nov. 1778 Jan Meeuwssen Bouw.
3. Willemijntje Evers, ged. Garderen 26-08-1759.
4. Geurt Evers, ged. Garderen 17 mrt 1765.
5. Willemina Evers, ged. Garderen 24 apr. 1768.
6. Gerrit Evers.

In 1776 en 1779 zijn de kinderen van Breunis Jansen (Schut) en Jantje Cornelissen de laatste bezitters van de leengoederen, want in

1795 schaft de Bataafse Republiek het Tyns-systeem af.

Tenslotte nog een overzicht van de uiteinde-lijke verkoop van de twee Boeschotens.

Op 22-02-1816 voor notaris Mettenbrinck te Barneveld:

Verkoop Groot Boeschoten (door de kopers al in pacht gebruikt).

Verkopers:

- 1/3 deel a. Evert Bruinisz Schut, wnd te A'doorn
- 1/3 deel b. Teunisje Hendriksz de Ruijter, wed. van Melis Bruinisz Schut, hebben geen kinderen
- c. Aart Abrahamse van den Berg, wedn. van Aartje Bruinisz Schut, dagloner 1/6 deel
- d. Brunnis Aartsen van den Berg, zoon van bovenstaande 1/6 deel
- e. Gerritje Aartsen van den Berg, echtgen. Wouter Robbertsen, arbeiders te Garderen, dr. van bovenstaande

Kopers zijn: Frank Evertsen Pater × Lijsje Hendriksen van Milligen, te Garderen.

Het goed bestaat uit een huis met een hof, drie schuren, een berg, twee schaaapsschotten met 49 morgen 571 roeden heide (ongeveer 40 ha.). Een perceel bouw- en drierstland groot 18 morgen 30 roeden +/- 15 ha) en dito groot 15 morgen 218 roeden (+/- 12 ha). Samen is dit e4en 67 ha!) Koopsom f. 2100 Holl. gld.

Ook op de kadasterkaart van 1832 is Frank Evertsen Pater nog steeds de eigenaar van Groot Boeschoten

Op 04-04-1820 (NA.Bvld dl.109 nr.57) verkopen Jan Breunis × Petertje Evertz van Bou-schoten, Jantje, Meeuwis en Evert Jansen Bouw **Klein Boeschoten** aan hun halfbroer uit hun vaders eerste huwelijk met Swaentje Jans, Aart Jansen (van de Pol of van Boeschoten), de pachter van het goed en zijn vrouw Gijsbertje Gerrits, voor 200 gldn. de weder-helft van **Klein Boeschoten**, die bestond uit

huis en hof en ruim 51 morgen land, waarvan slechts 3½ morgen bestond uit bouwland!

Aart Jansen werd gedoopt in Garderen op 12 maart 1769 en begraven aldaar op 10 mei 1841. In het Kadaster van 1832 was hij de eigenaar van de helft van Boeschoten. De andere helft behoorde aan Evert Gerrits en Jannetje Cornelissen die het bij hun overlijden onder Harskamp nalieten aan hun dochter Willem-pje Everts, huisvrouw van Peter Schreuder. Als ook dit echtpaar vóór of juist in 1836 is overleden besluiten hun kinderen te weten

- Evert Schreuder smid te Voorthuizen,
- Theodora Schreuder huisvrouw van Ariën Oosterman en
- Willem Schreuder hun ouderlijk bezit te ver-kopen.

Koper is de eigenaar van de wederhelft, de al eerder genoemde Aart Jansen, die nu echter niet 'Van de Pol' maar 'Van Boeschoten' heet, maar nog wel gehuwd blijkt te zijn met Gijs-bertje Gerrits.

Klein Boeschoten bestaat nu uit een huis nr.33 met hof, brink, schaaapsschot en 44.34.70 ha bouwland, bosch en heideveld. Zij betalen er f250.- voor. (NA.Bvld dl.125 nr.75 14/3/1836).

De eigenaren vermeld op de kadasterkaart van 1832 waren Aart Jansen (zoon van Jan Breunissen × Geurtje Beerts en eigenaar van **Klein Boeschoten**) en Frank Evertsen Pater × Lijsje Hendriksen van Milligen (eigenaar van **Groot Boeschoten**).

De boerderijen hadden veel grond maar daar-van was een groot gedeelte heide, struiken of hakhout.

In 1881 verwisselt het goed **Groot Boescho-ten** weer van eigenaar. De advertentie is be-waard gebleven:

Kennelijk is de verkoop geen succes gewor-den want in 1889 verschijnt er weer een ad-vertentie waarin Groot Boeschoten te koop wordt aangeboden.

Het goed is net als in 1881, in gebruik bij de mede-eigenaar Frank Bouwers. De andere ei-genaar is Frank Evertsen Pater.

En op Zaterdag den 17 September, des middags 12 uur, in „de Roskam“ te Garderen, bij inzet GEVEILD en op Zaterdag den 1 October, terzelfder uur en plaats, bij afslag

VERKOCHT: Een tiendvrije Boerenhofstede, „Groot Boeschoten”,

gelegen onder de gemeente Garderen, bestaande in een Boerenwoning, 2 Schuren, 2 Bergen, 2 Schapenhokken, Varkenshok en 43 bunders 70 roeden BOUW- en WEILAND, HEIDEVELD, BOOMEN en HOUTGEWASSEN.

In gebruik bij Frank Bouwers tot 22 Februarij 1883 voor f325 's jaars, buiten de Jacht en Houtgewassen.

De aanwijzing geschiedt door de bewoners, terwijl nader onderricht is te bekomen bij de Heeren H. VAN DEN HAM te Barneveld en Notaris VAN DEN HAM te Lunteren.

21-12-1888 bij van Heuven notaris te Barneveld:

Frank Bouwers landbouwer en Lijsje Pater herbergierster verkopen via een tweede veiling de boerenhofstede **Groot Boeschoten** groot ruim 66 ha. als gevolmachtigde van a.

Harmen Bronkhorst (te Michigan)

Goessen Bronkhorst te Kootwijk

Peter Bronkhorst te Garderen

Gerrit Bronkhorst te Speuld

Lammert Bromhorst te Uddel

Albertus Segers × Metje Bronkhorst te Stroe

Bartje Doppenberg, wed. van Breunis van de

Velde × Peter Bronkhorst

Jan de Groot te Garderen

Elbert Brunekreeft × Teunisje Straatman

Hendrik van Ojik × Heintje de Groot, wed.

Geurt Straatman

b.

Elias Johan Haanschoten handelende als gemachtigde van Roelof Reijers die handelt als voogd over de minderjarige kinderen Abraham Stevens en Gerrit van de Velde, en Jan de Groot als toezienend voogd over Gerrit Straatman.

Het goed wordt verkocht voor 5440 gulden.

Hoogste bod werd gedaan door Willemte van Essen te Meerveld namens haar zoons Gerrit van Essen jachttopziener en Jan van Essen molenaar.

De advertentie waarin het geheel wordt bekend gemaakt zie je hiernaast staan.

Lang heeft Gerrit van Essen de boerderij niet in bezit gehouden want rond 1900 werd Staats Bos Beheer (SBB) de nieuwe eigenaar. SBB kocht het voor de huisvesting van hun ossen die werden gebruikt als trekdieren voor het omploegen en ontginnen van de heide. Heimen van Surksum, getrouwd met Geertruida van Essen (van Hoef op Meerveld) mocht op de boerderij blijven wonen en de ossen verzorgen voor SBB

Op 1 januari 1901 kocht de commissionair en bankier Joan Henri Nachenius van de oude Jan van den Berg, een ongetrouwde boer, **Klein Boeschoten**. De boerderij was vervalten, het bouwland verwaarloosd en schapen waren er niet meer, kennelijk aan de kant gedaan. Voor 75 ha bouwland, eikenbos en heide, betaalde hij de somma van f 7000.

Nog enkele “weetjes” om mee te eindigen.

Niet alleen in Garderen maar ook in Harderwijk duiken al vroeg in de tijd Van Boeschotens op.

In 1499 is Geurt Claesz uit Zwolle Willem van Boeschoten 300 schapen schuldig en in 1501 belooft Steven Meusz van Boeschoten dat hij de erfgenamen van Claes van Bochorst alleen in Harderwijk zal aanspreken voor het gerecht.

In 1544 bedanken de vier kinderen van Johan van Boeschoten hun vader voor de afwikkeling van hun moeders goed.

Openbare verkoop
VAST-GOED.
De Notaris VAN HEUVEN te Barneveld is voornemens Maandagen 17 en 31 December 1888, des middags ten een uur in „de Roskam“ te Garderen, bij INZET en TOESLAG te veilen en te

VERKOOPEN:
Vooreerst:
De TIENDVRIJE BOERENHOFSTEDE
Groot Boeschoten,
gelegen onder Garderen en bestaande in LANDBOUWERSWONING, 2 SCHUREN, 2 BERGEN, 2 SCHAPENHOKKEN, VARKENSHOK en 60 heclaren 35 aren 60 centiazen BOUW- en WEILAND, HEIDEVELD, opgaande BOOMEN en HOUTGEWASSEN met rechten in de Gardersche Maatschap, kadaster Garderen, Sectie A, 7, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 tot en met 29, 33 tot en met 40, 75, 76, 291, 292, 293, 295, 296, 167, en Voorthuizen, Sectie E, 340, 366.

Deze HOFSTEDE is in gebruik tot 22 Februarij 1889, bij den mede eigenaar FRANK BOUWERS voor f 300 in het jaar, met de grondlasten ad f 22.07 en buiten de JACHT en HOUTGEWASSEN.

Opbrengst van het HAKHOUT gemiddeld ong. f 100 per jaar.

Aanvaarding 22 Febr. 1889 of eerder.
Aanwijzing geschiedt door den bewoner.

De dochters Woltertje, Fenne en Jutte bedanken de erfgr. van Henrick van Dry voor de afwikkeling van hun aandeel, te weten 1/3 deel van 100 gulden die Henrick hun moeder in huwelijksvoorwaarden beloofd had.

Johan was dus getrouwd met een Van Dry.

In 1555 woont ene Gerrit Boyschoten in de Hoge Bruggestraat. Aan de andere zijde woont Jan van Boeschoten. Waarschijnlijk zijn Gerrit en Jan broers.

Tevens in 1555 is Tilman Tilmans de oom en zwager van Trijne en haar vader Jan van Boeschoten. Haar moeder en zijn huisvrouw was een zuster van Tilman.

In 1557 Rycket Jacobs, bijgenaamd LUCK × Anna, hun zoon is Thye en die gaat trouwen met Woutertgen van Boeschoten.

De familie ziet er dan als volgt uit:

- + Steven Meusz van Boeschoten
- + Gerrit van Boeschoten
- + Johan van Boeschoten × NN Tilmans met hun kinderen - Woltertje
  - Fenne
  - Jutte
  - Trijne
- + Woutertgen van Boeschoten × Thye Rycket Jacobs

In 1561 bericht de kanselier van het Hof te Arnhem de burgemeesters van Harderwijk

dat Jochem Berents het erfhuis van zijn moeder aldaar moet verborgen.

Het probleem is echter dat dit goed **Boeschoten** waarvan hij zich het gebruik aanmatigt, een leengoed is en dat degenen die hem dit bezit betwisten dit volgens het leenrecht moeten doen!

In 1594 stelt Joachim Joachims × Annetje zijn rentebrieven in handen van Meynt Henricks Hoolwerf als zijn borg voor de kooppenningen van het erf Boeschoten.

Nog enkele "losse" Van Boeschotens:

Huwelijken Putten

Harmen Egbertsz van Boeschoten, ende Weijme Rengerss, weduwe van Dijremen, tot Garder getrouwt den 5e 9bris 1648.

Overlijden

Ovl 20-06-1845 Jan Aartsen van Boeschoten won. te Garderen × Garretje Pater won. te Ermelo. Zn van Aart van Boeschoten en Gijsbertje Gerrits

Trouwboek Garderen

12/03/1865 Hendrik van den Berg op Boeschoten × Willemina van de Brug.

En dat was de beknopte geschiedenis van de boerderijen Groot- en Klein Boeschoten.

[PvdB](#)

Afscheid van de SECRETARIS

Tijdens de Algemene Ledenvergadering heeft Hetty Bronkhorst-Slijkhuis afscheid genomen als secretaris van Plaatselijk Belang Garderen en is haar opvolger bekend geworden. Op 20 februari had ik een gesprek met de vrouw die de vereniging en de plaatselijke belangen vijf jaar heeft gediend.

Hoe ben je in het bestuur terechtgekomen?

Kort voor de jaarvergadering van 2014 ben ik gevraagd om de tussentijds aftredende Gemma van Blotenburg als secretaris te vervangen. Die vervanging duurde twee jaar en daarna is er nog een normale ambtsperiode van drie jaar gevolgd.

Had je voor die tijd al bestuurlijke ervaring?

Ik had al acht jaar in het bestuur van de Oranjevereniging gezeten. Wij organiseerden voornamelijk een aantal activiteiten zoals eieren zoeken op Tweede Paasdag, Dauwtrappen op Hemelvaartsdag, Oud-Hollandse spelen op Koningsdag en in het najaar een lampionnenoptocht. Bij Plaatselijk Belang ben je bijna het hele jaar bezig.

Wat waren de hoogte- en dieptepunten in die vijf jaar?

Ik ben heel blij dat de plannen voor het nieuwe dorps huis nu zo ver zijn gevorderd en ik vond de samenwerking in het bestuur altijd prettig.

Aan de andere kant zijn de verkeersproblemen in het dorp eerder groter dan kleiner geworden.

Binnenkort wordt er voor Garderen een speciale gebiedsregisseur aangesteld. Deze regisseur gaat bij wijze van proef werken aan een beter contact tussen bewoners en gemeente. Hij of zij moet een centraal aanspreekpunt vanuit de gemeente worden voor bewoners en bewonerscollectieven, zoals de wijkplatforms en Plaatselijk Belang. Daarnaast biedt de regisseur ondersteuning bij vragen en

initiatieven op het gebied van leefbaarheid. Daarnaast wil Garderen starten met een dorpsvisie, waarbij de regisseur van meerwaarde kan zijn.

Het bestuur vergadert elke maand in de Dr. Kruimelstaete. Vóór de vergadering is er een inloopspreekuur, waar de inwoners terecht kunnen met vragen en opmerkingen.

Dat spreekuur bestaat nog steeds, het duurt trouwens maar een half uur. Het laatste jaar was er weinig belangstelling voor. We merken dat steeds meer mensen hun boodschap via digitale kanalen aan ons kwijt kunnen.

Hoe staat het met het aantal leden van de vereniging?

Dat is heel stabiel. Er zijn ongeveer 450 mensen lid en we hebben zo'n 900 volgers via Facebook, Twitter en Instagram.

Binnenkort wordt de Algemene Ledenvergadering weer gehouden. Komt daar veel volk op af?

Er zijn meestal tussen de 60 en 70 personen aanwezig. Daartussen zit een vaste kern, maar het onderwerp dat na de pauze wordt behandeld heeft ook invloed.

Inmiddels is de Algemene Ledenvergadering achter de rug en weten we wie Hetty opvolgt.

DJV

PIEREWIETSEN

Het is een typisch spel van de Noord-Veluwe en loopt tot en met Uddel. In Garderen is het (voor zover wij weten) onbekend. ("Over de barg"!!)

Vroeger speelden we heel veel buiten en kwamen allerlei spelletjes aan de beurt. Een heel veel gespeeld spel was "pierewietsen" waarvan de regels hieronder worden uitgelegd.

Als kinderen kwamen we 's avonds naar de pierewietsplek, die tevens als "hangplek" werd benut waar je je vrienden ontmoette en we speelden totdat het donker werd. Elk dorp had zijn eigen specifieke regels, maar de opzet was gelijk.

Het spel

Je hebt maar heel weinig nodig en daarbij kun je het in je omgeving vinden en verder kost het ook nog niets. Een wat langere stok (ongeveer 80 cm) en een kortere (ongeveer 30 cm), een kaal veld met wat zand of een zandweg. Alles gratis en direct klaar voor het spel. "Gratis" was in het verleden wel wat waard want er was geen geld voor speelgoed, dus maakte je het zelf.

Het spel is heel eenvoudig. In de grond maak je een sleuf met een lengte van de lange stok en zo diep als de stok breed is. De gleuf loopt in de lengterichting van het veld. Op de gleuf leg je het korte hout in de breedte en klaar is alles.

Daarna ga je de aanwezigen in twee groepen verdelen. De ene groep vormt de slagpartij en de andere de veldpartij. Het spel bestaat uit drie onderdelen:

1. eerste ronde is het wippen;
2. tweede ronde is het slaan;
3. derde ronde is de dubbelslag.

De eerste ronde

Je steekt de punt van de lange stok onder de korte en je gooit de korte stok zo ver mogelijk weg naar de plek waar de tegenpartij klaar

staat om het houtje op te vangen. Als dat vangen lukt dan verdient de vanger vijf punten en is de slagspeler af. Hierna is de volgende slagspeler aan de beurt. Als het houtje niet wordt gevangen wordt de slagstok dwars op de gleuf gelegd en probeert de veldpartij door het houtje terug te gooien de slagstok te raken. Raakt hij de stok dan is de speler die gooit, eveneens af en is de volgende van de slagpartij aan de beurt. Wordt de slagstok niet geraakt dan mag dezelfde speler over gaan tot de tweede ronde.

Bij deze eerste ronde kan dus alleen de veldpartij punten verdienen.

De tweede ronde

Je neemt het kleinste hout in de hand en geeft het met de slagstok een zo hard mogelijke klap. Raak je het niet dan ben je af en is de volgende speler aan de beurt. Raak je het wel en vangt de veldspeler het dan is de slagspeler af. De veldpartij wint dan tien punten. Wordt het houtje niet gevangen dan gooit de veldpartij het houtje terug en wel zo dicht mogelijk bij de gleuf. Mocht echter degene die heeft geslagen het teruggegooid houtje met de slagstok ook weer terug slaan dan krijgt de slagpartij een even groot aantal punten als de afstand in slagstoklengtes tot aan de gleuf en de slagspeler kan doorgaan naar de derde ronde.

Lukt het de slagspeler niet om het houtje terug te slaan dan zijn er twee mogelijkheden.

Als het houtje op minder dan een slagstoklengte van de gleuf ligt dan is de slagspeler af en de volgende aan de beurt.

Ligt het op meer dan een slagstoklengte van de gleuf dan worden de punten geteld als hier- voor en de slagspeler gaat door naar de derde ronde.

De derde ronde

Nu komt de dubbelslag aan de beurt.

Je wipt het houtje met de slagstok in de lucht

en probeert het zwevende houtje zo ver mogelijk weg te slaan in de richting van de veldpartij. Zie je kans het opgewipte houtje voor je in de lucht te houden door het meerdere klappen te geven en het daarna met een harde klap weg te slaan naar de veldpartij dan win je punten. Hoe vaker het houtje wordt geraakt des te meer punten worden verzameld. Dat werkt dan als volgt:

Raak je het opgewipte houtje niet, dan ben je af en is de volgende aan de normale beurt.

Raak je het houtje wel dan moet de veldpartij proberen het houtje op te vangen. Bij vangst is degene die geslagen heeft, af en is de volgende aan de beurt. De vanger krijgt twintig punten maal het aantal keren dat het houtje is geraakt bij het wegslaan.

Wordt het houtje niet gevangen dan gaat de volgende puntentelling in:

Bij eenmaal raken bij het wegslaan vijf keer

het aantal slagstoklengtes tussen plek van neerkomst en de gleuf.

Bij tweemaal raken en daarbij weggeslagen tien maal de slagstoklengte

Bij driemaal raken en weggeslagen een aantal punten van twintig maal als hierboven.

Bij vier, vijf, zesmaal veertigmaal, tachtigmaal enz. enz.

Triest als na een succesvolle opslag het houtje wordt gevangen, in plaats van heel veel punten krijg je niets... Tja, zo is het spel nu eenmaal!!

We hebben de opzet en regels vooral uit "De Mothoek" gehaald, het orgaan van de Heemkundige Vereniging "Nuwenspete" te Nunspeet.

HvdB-R

OPROEP! WIE WEET WAT OVER VELUW HUL?

Sinds 2016 heeft het huis Veluw Hul, Putterweg 83-85 nieuwe eigenaren en bewoners. Zij willen over dit opvallende gebouw graag een verhaal schrijven in Darpsproat en hebben zelf al allerlei informatie en foto's verzameld. Maar misschien zijn er lezers die nog meer nuttig materiaal en herinneringen hebben en een ander ter beschikking willen stellen. Alles is welkom en alles wordt natuurlijk terugbezorgd.

De redactie ziet uw reacties graag tegemoet. Bij voorbaat dank!

jaren '30

DE GARDERENBUS

Het Zendgebouw A van Radio Kootwijk is al ruim 20 jaar niet meer in gebruik als zendstation maar staat sinds 1923 nog steeds als een rots in het zand, wordt gebruikt voor allerlei activiteiten en duikt te pas en te onpas op in reclamefilmmpjes en als decorstuk voor televisieprogramma's.

Het gebouw en het terrein eromheen is sinds eind 2009 eigendom van Staatsbosbeheer en er staan nog meer bijzondere bouwsels uit de tijd van de PTT, zoals de voormalige dienstwoningen, de watertoren en de ruïne van Hotel Radio Kootwijk. Sommige bedrijfsgebouwen hebben inmiddels een andere bestemming gekregen, zoals Theaterloods,

Droomfabriek en designmeubelwerkplaats. De Theaterloods heette vroeger Gebouw G. Daar werden tot in het begin van de jaren '70 zenders gebouwd en daarna werd er gewerkt aan kabel- en satellietverbindingen.

Het zal duidelijk zijn dat niet alle werknemers van het zendstation woonden in de huisjes aan de Radioweg en de Turfbergweg of in het tehuis voor vrijgezelle ambtenaren, het latere Hotel Radio Kootwijk. Voor de anderen was er een lijnbusverbinding van de Veluwe Auto Dienst (VAD) met Apeldoorn en voor het personeel uit Garderen en omgeving was er zelfs een aparte voorziening, de zogenaamde Garderenbus. Het was zowel in mijn herinnering

Garderenbus bij gebouw A.

als in werkelijkheid een bijzonder voertuig, gebouwd op basis van een DAF A-30 vrachtauto. Zelfs zo bijzonder dat er maar één foto-tje van is te vinden. Het busje was gespoten in fraai PTT-grijs met op de zijkant de tekst "Technische Dienst" en had een nogal opvallend (benzine)motorgeluid. Volgens de overlevering was er achter de voorstoelen door de slimme opstelling van de zitbanken ruimte voor een kleine 20 passagiers. Bij een "volle bak" zal het er wel warm en knus zijn geweest. De volgende Garderenen behoorden tot de vaste passagiers: Evert van Blotenburg, Hendrik van Blotenburg, Gerard Boeve, Maas H. Boeve, Gerrit Bronkhorst, Maas de Bruin (chauffeur), Evert Franken (chauffeur), Gerrit Koning, Maas Koning, Frank van de Mast (chauffeur), Ab van Middendorp, Cees van Middendorp, Evert van Middendorp, Gijs Petersen, Piet Petersen, Evert Schuiteman en Nui Zevenbergen. Nui haalde later zijn grote rijbewijs en werd toen ook reserve-chauffeur. Verder hoorden er mensen uit Ermelo, Elspeet, Uddel en Nieuw Milligen bij de ploeg. De Garderenbus werd 's avonds gestald in de werkplaats van aannemer Van de Kolk achter de Putbrink en begon om zeven 's morgens aan zijn route langs vaste plaatsen om de werknemers op te pikken. De eerste halte was bij De Teut, op de hoek van de Putterweg en de Speulderbosweg. Dan ging het verder langs de textielwinkel van Cor Bakker (nu De IJstijd), de hoek van de Koningsweg en de Dr. H.C. Bosstraat, het Uddelermeer, Uddel en over de Aardhuisweg. Vanaf Het Aardhuis liep toen nog een weg door bos en hei naar de voormalige treinhalt Assel en daarna was het nog een klein stukje naar Radio Kootwijk. Rond 1970 werd de bus vervangen door iets nieuws, waarvan merk en type al zijn vergeten.

Deze mensen werkten over het hele zenderpark. Een groot deel van hen was verantwoordelijk voor het onderhoud van gebouwen, terreinen en tuinen. Anderen, waaronder onze columnist Nui Zevenbergen, werkten in de dienstgebouwen, zoals de garage waarin allerlei voertuigen werden onderhouden. Zo

Radio Kootwijk Gebouw B.

ook het vrachtwagentje van de eigen vuilnisophaaldienst van het bijzondere dorp. Nui werkte in het inmiddels gesloopte Gebouw B. Het stond vlak bij Zendgebouw A en er werden antennes gebouwd. Niet alleen voor gebruik op het terrein, maar ook voor andere klanten in het hele land en daarbuiten, zoals op booreilanden. Daarheen werden mens en materieel per helikopter vervoerd. De werknemers van deze afdeling plaatsten ook masten voor zogenaamde "mobiele telecommunicatie", door middel van autotelefoons, semafoons en marifoons voor de scheepvaart. We moeten dit niet verwarren met zenderbouw. Die vond tot begin van de jaren '70 plaats in Gebouw G, de tegenwoordige Theaterloods. Daarna kwam het accent meer op kabel- en satellietverbindingen te liggen. De afdeling antennebouw werd in 2004 verkocht aan Koninklijke Volker Wessels Stevin en verhuisde naar Lieren aan het Apeldoorns kanaal.

Er is in de loop van de jaren al veel geschreven over Radio Kootwijk, onder andere het prachtboek van Cees van der Pluim, *Radio Kootwijk, biografie van een zendstation en een dorp in het hart van de Veluwe*. Veel informatie over het verleden en heden van het bijzondere dorp is ook te vinden op www.radiokootwijk.nu.

DJV (met vriendelijke medewerking van Nui Zevenbergen en Jan-Willem Udo)

VIJF VRAGEN AAN GEURTJE VAN DER SLIK

Ze woont midden in het dorp en is Garderense in hart en nieren. Ze kent veel mensen en zelfs Garderensen die al lang zijn verhuisd worden met veel belangstelling gevolgd. Vanwaar die interesse?

Vraag 1: Geurtje, zou jij in een ander dorp willen wonen, Voorthuizen bijvoorbeeld?

Zeg nooit "nooit", maar ik woon met heel veel plezier midden in ons dorp. Alle voorzieningen zijn dichtbij en met de familie is dat hetzelfde... Ik ben heel tevreden!

Vraag 2: Ga je wel eens met vakantie?

Natuurlijk, we hebben al heel wat gezien en meegemaakt. Vorig jaar, we waren met ons gewone groepje op pad, was het zelf heel apart.

Vraag 3: Wat was toen dan zo bijzonder?

We waren in Vorden met vakantie en we kenden Joop Huisman. Omdat hij in Ruurlo woont bedachten we dat we hem wel eens op zouden kunnen zoeken.

Wij naar Ruurlo en toen we daar waren hadden we zin in koffie en zochten een café op.

Wie schetst onze verbazing en verrassing toen we zagen dat het hele vertrek vol hing met schilderijen van Joop Huisman!

Vraag 4: Hoe wist je eigenlijk dat die van Joop waren?

Ten eerste is hij familie van me en ook al woont hij niet meer in Garderen, we hebben nog altijd contact met hem. Het was voor ons dan ook heel apart toen in 2017 Joop een paar artikelen in Darsproat schreef, dat vergeet je niet gauw. Daardoor weten we in Garderen heel goed wie Joop Huisman is en wat hij doet.

We zijn hem dus op gaan zoeken en we werden heel hartelijk ontvangen!

Zo zie je maar weer: oude liefde roest niet!

Ons groepje was erg enthousiast en we vonden dat hij heel goed schildert!

Vraag 5: Nou ik je enthousiasme hoor, wat zou je ervan vinden als we ook in Garderen zijn schilderwerk wat meer bekendheid zouden kunnen geven?

Dat lijkt me best een goed idee. Misschien zou hier ook wel zo'n tentoonstelling kunnen worden georganiseerd, ik zou daar best aan mee willen helpen.

Tja, zo zie je maar weer, je weet nooit wie je waar tegenkomt en wat daaruit voort kan vloeien!

HvdB-R

GARDERS plat

Ik wil beginnen mit julie een Gelukkig Niejoar te wiensen.

Ik geef toe, we hen d'r al weer een stuk van op zitten, mer een oom van mien zei altied: Zo lang de 'r' in de moand stoat majje Niejoar wiensen.

Wulie van de Harderwieker en ut Kruupad, de "Foekepot", hen onze niejoarsviering ok al weer achter de rug. We bin eerst mit de auto noar Drie ereeën en van doar te voet noar ut Solsegat elopen.

Het gat stoat zo goed as dreug en de monniken en de wittewieven waren in gien velden of wegen te bekennen, ajje die zien of heuren wil, moe je bie volle moan 's nachts um twaalf uur bie ut gat wezen, mer oppassen, want Stoats Bos Beheer houdt er niet van dat er 's nachts volk in de bos loopt, dubbel spannend dus.

Trug van de wandeling had ons nieë bestuur de borrel koud en de snart mit roggemik en spek heet stoan en namen we nog een slokje en proatten we nog wat noa. Onze "foekepot" geet mooi op de 40 joar an. Sinds de tied dat Beatrix ekroond is, besteet onze buurtclub en ut liekt me beter zo dan dat geruzie mit de rieënde rechter zo ajje op de tv wel us zien.

Weet je niet wat een foekepot is, kiek dan mer us op internet noar een filmpje hoe die emaaft wordt en wa' je d'r mee kun doen.

Te leste wil ik de luu die mit de Karst de Putbrink zo mooi in 't licht ezet hen, ze hen me wies emaaft dat ut de ondernemers bin, een complimentje geven, hartstikke mooi.

De groeten van Nuij

Afscheid van de brandweer

Zevenentwintig en een half jaar geleden kwam hij bij de Garderens brandweer en nu vertrekt hij. Reden voor een praatje met Aalt Bronkhorst.

Het valt ons als gewone burgers vaak op dat brandweermensen zo ongekend gemotiveerd en gericht zijn op hun brandweer. Zit dat in jullie genen of is het een hobby?

Ten diepste komt het voort uit de drang om andere mensen te helpen... Maar ik denk wel dat het ook een hobby is

Ik kan me nog herinneren dat er een bosbrand achter Kootwijk was, ik was toen een jaar of zes of zeven en ik ben er als een razende heen gefietst want dat wilde ik niet missen. Uiteraard wisten mijn ouders daar niets van.

Toch duurde het nog een heel poosje voordat je je bij de brandweer kon aansluiten.

Toen Hetty en ik trouwden en ik in Garderen kwam wonen gaf Jan van de Koot me een tip dat er een plaats vrij was bij de Garderense brandweer. Ik heb me toen gemeld als gegadigde en werd prompt aangenomen. Alhoewel prompt, je moest wel aan bepaalde eisen voldoen en door bestuur en leden worden geaccepteerd. Die keuring slaat vooral op fysieke en mentale eigenschappen. En dat is maar goed ook want het is op beide gebieden soms zwaar werk. Zeker bij allerlei ongelukken moet je het geestelijk wel op kunnen brengen om te helpen.

Hoe lang duurt het voordat je een beetje mee kunt draaien?

Als je wordt aangenomen dan mag je direct mee met de brandweerauto bij een uitruk maar je wordt geacht alleen dat te doen wat je mag en kunt.

De eerste opleiding duurt een jaar met een tot twee keer per week avondcursussen. Als je dat met succes hebt afgelegd ben je brandwacht,

na meerdere cursussen brandwacht-1 en ten slotte hoofdbrandwacht. Na al deze opleidingen kun je ook nog voor bevelvoerder leren maar dat was voor mij helaas niet weggelegd. Het geld was op... De gemeente moet dat namelijk subsidiëren en ze konden daar geen geld meer voor vinden. De bodem van de schatkist was kennelijk bereikt.

Vaak hoor je dat brandweermensen een grote trouw ten opzichte van elkaar hebben, klopt dat? Als ik namelijk de krant lees en merk dat er in Amsterdam nogal problemen zijn bij de brandweer, dan heb ik ook zo mijn gedachten.

Zeker. Maar ten eerste zijn we niet in Amsterdam maar in Garderen. De structuur bij ons is heel anders. Zij zijn beroeps en wij zijn vrijwilligers en dat scheelt nogal wat! Uiteraard is het heel belangrijk dat je elkaar door dik en dun bijstaat, je leven kan ervan afhangen! Als je een brand ingaat dan moet je er 100% op kunnen vertrouwen dat je kameraden er alles aan doen om je de zekerheid te geven dat je eruit wordt gehaald als de nood aan de man komt.

We hebben het net over cursussen gehad. Kun dat nog eens nader toelichten?

Bij de brandweer kun je je specialiseren. Bij mij ligt de nadruk op natuurbranden en stormhout. Zoals je weet werk ik bij het Kroon domein waardoor mijn specialisatie niet zo moeilijk was.

Wij hebben geen specialisatie in chemie, die komt van elders, de basis moet je wel kennen. In Garderen heb je nou eenmaal geen fabrieken en zeker geen die met chemie te maken hebben. Ieder die dat wil kan zich wel ergens in specialiseren. Mijn verdere taken zijn nogal divers. Ik was Kerninstructeur Stormhout zagen en verder ben ik 12½ jaar bestuurslid geweest en had daar als taak nieuws en berichten van onze brandweer op de website, Facebook en Instagram door te geven. Leuk werk was dat!

Verder was de luchtsurveillance een van mijn taken. Nog een taak die met dit niets te maken had, was het leiderschap van de jeugdbrandweer van de regio Putten-Ermelo. Daar heb ik heel erg van genoten. Jammer genoeg was iets dergelijks in Garderen niet mogelijk, weer eens vanwege geldgebrek.

Wat was je eerste brand, kun je je dat nog herinneren en wat kwam daarna aan grote branden.

Mijn eerste brandje was een bermbrand, die was zo geblust en daarvoor hoefde je geen expert te zijn.

Wat grote branden betreft herinner ik me de enorme bosbrand uit 1996 die tussen Garderen en Stroe woedde nog als de dag van gisteren. Dat was een heel echte brand ook al zie je de gevolgen nu nauwelijks nog meer.

Verder was er een grote brand aan de Speulderbosweg. Dat was trouwens een brand

waar we heel veel hebben kunnen redden en daar heb ik nog steeds voldoening van. Verder natuurlijk de grote brand bij Gelria in Barneveld.

Dan heb je nog de problemen op de A-1.... het grote ongeluk waarbij vijf doden vielen was mentaal heel ingrijpend voor ons, dat vergeet je nooit weer.

Je krijgt nu natuurlijk een zee van vrije tijd. Hoe ga je die invullen?

Die zee zal niet groot wezen. Bij het Kroondomein heb ik er een nieuwe taak bij gekregen waar ik veel zin in heb, die ook weer meer tijd vergt en verder ga ik lekker met Hetty met de fiets eropuit. We zijn fervente fietsers en dat verveelt ons nooit.

En dat is het verhaal van Aalt Bronkhorst, een veelzijdig en actief mens!

PvdB

Wie Wat Waar?

Oplossing van gevelornamenten

Deze keer waren er vier inzenders, er doen dus steeds meer Garderenen mee !!

Eerst een complimentje aan de inzenders: iedereen had alles goed!

Het was deze keer kennelijk niet al te moeilijk, maar we zijn de inzenders zeer erkentelijk voor de genomen moeite en hebben bewondering voor hun kennis van ons dorp.

De namen van de inzenders (alfabetisch):

- Asselt, C. van
- Brockötter-van Middendorp, E.
- Lagen, P. van
- Snel, L.

*De winnares
mevr. L. Snel.*

De oplossing is als volgt:

1. Dorpsstraat 1 (onder de Lindeboom)
2. Koudhoornseweg 8
3. Koudhoornseweg 16
4. Putterweg 38
5. Harderwijkerweg 14
6. NH Kerk toren
7. Koudhoornseweg 44
8. Speulderweg 5
9. NH Kerk hoofdingang
10. Speulderweg 9

Volgt nu de nieuwe opgave.

We hebben foto's van tien typische bomen in ons dorp, alle vanaf de weg zichtbaar.

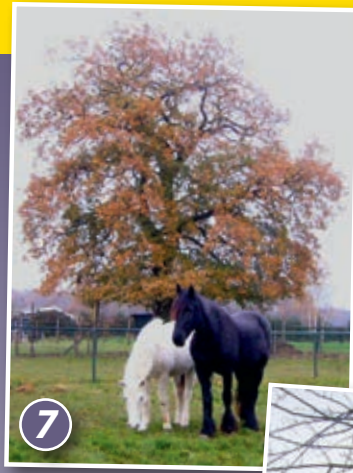
De oplossing kan weer naar

C. van Middendorp

Dr. H.C. Bosstraat 10

e-mail: cosala@chelo.nl

'T Fotohoekje

De luchtfoto op de middenpagina is genomen begin jaren '30. Deze heb ik gedownload van het Nederlands Instituut voor Militaire Historie.

Van buurman Niek kreeg ik onderstaande foto. Waar, wanneer of ter gelegenheid waarvan deze foto is genomen weten we niet. De meeste namen stonden op de achterkant, maar één ontbreekt er nog. Laat even weten als u die herkent.

Achterste rij: Henk Boeve, Evert van Middendorp (Ezn), Nuij van den Broek, Teunis Bronkhorst, Bart van Middendorp (Wzn), Evert van Middendorp (Gzn), Jan van Millegen.

Voorste rij: Wob van den Hoorn, Boeve? en Henk van de Koot.

Samen met Bart van Middendorp hebben we geprobeerd zoveel mogelijk namen te achterhalen van de foto in het vorige nummer. Het is ons niet gelukt om alle personen te herkennen. Help ons er even bij en geef, als u iemand ziet waarvan u de naam weet, deze aan ons door.

1. Gerard Gerritsen	10. Evert van Middendorp	19. Gijs Leijenhorst
2. Aart van den Hoorn	11. Willem Mouw	20.
3. Hannes Morren	12. Berend Kommer	21. Dirigent Mooi
4. Gijs Jansen	13. Gijs van Middendorp	22. Evert Tamboer
5. Henk de Bruin	14. Jan Gerritsen?	23. Johannes Gerritsen
6. Hendrik van Blotenburg	15. Nui Zevenbergen	24.
7.	16.	25. Gerrit van den Hoorn
8. Gerritsen?	17.	26. Aalt van Middendorp
9. Andries Hooijer	18.	

'T Fotohoekje

Op de kleuterklas foto, editie oktober 2017, kreeg ik nog een reactie van Gerda Blankenstijn-Boeve. Zij liet ons weten dat nr. 23 op de foto Freek van den Hoorn is. Bedankt voor de reactie.

Wie kan mij vertellen wie deze vrouw is. Zo te zien is ze water wezen halen bij het "rooie pompje" aan de Harderwijkerweg. Ze komt vanuit de Buurtstraat. Je ziet rechts boven de boerderij staan van de familie Boeve daar waar nu de Gereformeerde Kerk staat.

Reacties gaarne aan:
Cees van Middendorp
Dr. H.C. Bosstraat 10
3886 KB Garderen
tel. 0577-461401 of
e-mailadres cosala@chello.nl

Colofon

**Darsproat is een uitgave van
de Vereniging Plaatselijk Belang Garderen en Omgeving**

Redactie: Peter van den Born (pvandenborn38@gmail.com)
Hennie van den Born-Reitsma (hennievandenbor@gmail.com)
Cees van Middendorp (cosala@chello.nl)
Dick Veldhuizen (d.veldhuizen5@chello.nl)

**Vaste medewerker
streektaal:** Nuij Zevenbergen

Bezorging: Willem en Jannie Hooijer

**Correspondentie/
secretariaat:** Wilko Poeste (info@plaatselijkbelanggarderen.nl)

Rekeningnummer: NL48 RABO 0366 3205 64

Website: www.plaatselijkbelanggarderen.nl

AANMELDINGSFORMULIER voor lidmaatschap 'Plaatselijk Belang Garderen e.o.'

Ondergetekende geeft zich voor 6 euro per jaar op als lid van Plaatselijk Belang Garderen e.o.

Naam: _____

Adres: _____

Handtekening: _____

Inleveren bij of opsturen naar Wilko Poeste, Speulderbosweg 38, 3886 AP Garderen of opgeven via info@plaatselijkbelanggarderen.nl

